

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

Z Á P I S

z 12. schůze
zahraničního výboru
konané 27. září 2022

Přítomni: poslankyně E. Decroix, J. Pokorná Jermanová, B. Urbanová, poslanci P. Beitl, M. Benda, J. Horák, H. Okamura, K. Rais, M. Ženíšek

Omluveni: poslankyně J. Levko, poslanci R. Bělor, O. Benešik, J. Bžoch, J. Kobza, T. Kohoutek, J. Kubík, O. Lochman

NÁVRH POŘADU SCHŮZE:

13.30 hodin

1. Stanovisko zahraničního výboru k takzvaným referendům o připojení dočasně okupovaných území Ukrajiny k Ruské federaci
uvede: **Mgr. Jaroslav Kurfürst, Ph.D.**, náměstek ministra zahraničních věcí pro řízení sekce evropské
Ing. Petr Kroužek, zástupce ředitele Odboru států východní Evropy, Ministerstvo zahraničních věcí
zpravodaj: posl. Eva Decroix, MBA
2. Návrh termínu a pořadu příští schůze
3. Sdělení předsedy
4. Různé

Př. M. Ženíšek zahájil schůzi ve 13.30 hodin. Navrhl, aby ověřovatelem schůze byl posl. H. Okamura, s čímž poslanci souhlasili.

Poslanci poté schválili program schůze */hlasování 7-0-0/*.

1. Stanovisko zahraničního výboru k takzvaným referendům o připojení dočasně okupovaných území Ukrajiny k Ruské federaci

---

Náměstek ministra zahraničních věcí pro řízení sekce evropské Mgr. Jaroslav Kurfürst, Ph.D. - v posledních dnech jsme na Ukrajině svědky eskalace situace ze strany ruského agresora a provedení mobilizace, která bude stát zbytečně mnoho lidských životů. Jsme svědky uspořádání tzv. referend, která by z pohledu Ruska měla vést k anexi čtyř ukrajinských regionů. Jsme svědky naprosto nepřijatelné hrozby jadernými zbraněmi ze strany Ruské federace. Je dobře, že zahraniční výbor českého parlamentu na tuto konkrétní situaci reaguje a není mu lhostejná. Rozhodnutí o mobilizaci a referendech značí, že Rusko se dostalo do úzkých a cíle nezákonné agrese vůči Ukrajině nejsou naplňovány. Rusko se tak dostává do defenzivy. Počáteční cíle Ruska - ovládnout Ukrajinu a dosadit tam loajální vládu, nebyly naplněny, proto nyní Rusko sleduje cíle ovládnutí východní části Ukrajiny a vytvoření pozemního koridoru mezi Ruskem a Krymem. Nyní se Rusko soustředí právě na chersonskou, záporožskou a samozřejmě doněckou a luhanskou oblast. Situace se odráží také ve změně ruského narativu – nyní již nejde o svržení rádoby nacistické vlády v Kyjevě, nýbrž o obranu vlasti. Rusko zároveň mluví o tom, že bylo napadeno ze strany Západu a že tato válka je válkou o územní celistvost Ruské federace. Je to naprosto absurdní a připomíná to až orwellovské motivy, kdy pravda je lež a mír je válka. Podobné situace jsme viděli v mnoha dalších případech.

V důsledku celého vývoje posledních dnů je možné očekávat eskalaci konfliktu. Vojenky nemá Rusko kam eskalovat dál. Pořádání lžireferend povede k tomu, že během zítřejšího dne budou do ruského parlamentu předloženy zákony o připojení těchto ukrajinských území k Ruské federaci. Je velmi pravděpodobné, že v dalším dnu bude přijato rozhodnutí o připojení těchto území k Ruské federaci. Následně se očekává projev prezidenta Putina k národu, ve kterém podle krymského scénáře, prohlásí anexi a připojení těchto území k Ruské federaci. V tomto okamžiku ruští představitelé nazvou ukrajinská vojska okupační armádou a vyzvou je k okamžitému stažení. Může dojít k opětovným hrozbám jadernými zbraněmi, protože Rusko bude argumentovat tím, že ukrajinská armáda narušuje územní celistvost Ruska a nachází se na území Ruské federace. Z pohledu Ministerstva zahraničních věcí odporují všechny tyto kroky mezinárodnímu právu a jsou v civilizovaném světě naprosto absurdní. Česká vláda nepřiznává právoplatnost referendum a anexi, tak jak učinila i v minulosti vůči Krymu. Všichni nejvyšší ústavní činitelé České republiky považují pseudoreferenda za důvod pro ještě větší podporu Ukrajině. Ministr Lipavský strávil minulý týden v New Yorku na zahájení Valného shromáždění OSN a leitmotivem celé cesty byla podpora Ukrajiny a odsouzení ruské agrese. Ministr vyzval k vytvoření zvláštního mezinárodního tribunálu, který by stíhal zločiny agrese spáchané Putinovým Ruskem. Jedná se opravdu nejen o ohrožení Ukrajiny jako takové, ale celého západního společenství, mezinárodního práva a světového pořádku založeného na pravidlech.

Zpravodajka E. Decroix - návrh usnesení zahraničního výboru je v souladu s vyjádřeními vlády. I když usnesení na parlamentní úrovni je spíše symbolické, může jít o důležitý signál do zahraničí. Takzvaná referenda jsou nezákonná z následujících důvodů:

1. obecně v mezinárodním právu neexistuje právo secese, tzn. právo, kde by určitá skupina obyvatel mohla sama o sobě rozhodnout, že vyhlásí vlastní stát a odtrhne se od tzv. mateřského státu. Přípustné je to ve velmi výjimečných případech, které v tomto případě rozhodně splněny nejsou.
2. pokud by jakékoli referendum mělo probíhat podle mezinárodního práva a v souladu s ukrajinskou ústavou, muselo by být vyhlášeno Nejvyšší radou, muselo by probíhat na celém území.
3. ruská okupační správa ovlivňuje výsledky referendum nuceným vydáváním ruských pasů ukrajinským obyvatelům, proto je obtížné ověřit, kdo by v takovém referendu hlasoval.
4. nelze vyloučit, že na referendum dojedou autobusy odkudkoliv a že obyvatelé daných oblastí budou hlasovat pod nátlakem. Tyto oblasti jsou stále ve válečném konfliktu.

Mezinárodní orgány mají omezené možnosti zvrátit výsledky takových referendum, proto je důležité tato referenda odsoudit a neuznat.

Obecná rozprava – př. M. Ženíšek - usnesení je v duchu předchozích usnesení, která zahraniční výbor přijal. Poděkoval za informace o důvodech konání referendum a o jejich možných následcích.

Podrobná rozprava – zpravodajka E. Decroix navrhla usnesení, které bylo poslanci přijato /usn. č. 58, hlasování 9-0-0 je zachyceno v příloze/.

Po úvodním vystoupení náměstka ministra zahraničních věcí Mgr. Jaroslava Kurfürsta, Ph.D., zpravodajské zprávě posl. Evy Decroix, MBA a po rozpravě

zahraniční výbor

s ohledem na usnesení Nejvyšší Rady Ukrajiny ze dne 29. července 2022 adresované Organizaci spojených národů, Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Radě Evropy,

Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a jejich parlamentním shromážděním, národním vládám a parlamentům zemí celého světa,

s ohledem na usnesení Nejvyšší Rady Ukrajiny ze dne 21. září 2022 adresované Organizaci spojených národů, národním vládám a parlamentům zemí celého světa,

s ohledem na respekt k územní celistvosti Ukrajiny a nedotknutelnosti jejích hranic, jak jsou zakotveny v ukrajinské ústavě a mezinárodně uznávány,

s ohledem na skutečnost, že Ukrajina a její lid již více než šest měsíců hrdinně bojují proti rozsáhlé ozbrojené invazi Ruské federace, přičemž Ruská federace nadále pokračuje ve svých pokusech anektovat dočasně okupovaná území Ukrajiny pořádáním takzvaných referend,

- I. d ů r a z n ě o d s u z u j e** rozhodnutí okupačních správ Ruské federace v dočasně okupovaných částech Luhanské, Doněcké, Chersonské a Záporožské oblasti uspořádat takzvaná referenda o připojení dočasně okupovaných území k Ruské federaci;
- II. p r o h l a š u j e** , že takzvaná referenda plánovaná Ruskou federací na dočasně okupovaných územích Ukrajiny představují flagrantní porušení mezinárodního práva, Charty Organizace spojených národů a ukrajinské ústavy;
- III. p r o h l a š u j e** , že jejich výsledky nelze uznat;
- IV. z n o v u p ř i p o m í n á** , že plně podporuje suverenitu, jednotu a nezávislost Ukrajiny v jejích mezinárodně uznaných hranicích.

2. Návrh termínu a pořadu příští schůze

Př. M. Ženíšek - další schůze zahraničního výboru se uskuteční příští týden ve čtvrtek 6. října od 9 hodin. Na programu bude projednávání sankčního zákona po druhém čtení, pokud k němu tento týden na jednání PS dojde. Jako další bod budou zařazeny informace MZV k činnosti ČR v Radě OSN pro lidská práva.

5. Sdělení předsedy

Př. M. Ženíšek – informoval o přijetí albánské delegace výboru pro evropskou integraci. Zahraniční výbor bude přijímat albánskou delegaci společně s výborem pro evropské záležitosti v úterý 4. října od 11 hodin.

6. Různé

V tomto bodě nikdo z poslanců nevystoupil.
Schůze skončila ve 14:00
Zapsala: Mgr. Miriama Štrbová

Mgr. Hayato O k a m u r a v. r.

PhDr. Marek Ž e n í š e k, Ph.D. v. r.

ověřovatel výboru

předseda výboru